

Szabványosítási helyzetkép

Az MSZT/MB 410 Ronszolásmentes vizsgálatok műszaki bizottság – elnök: dr. Karsai István – tevékenységének köszönhetően 1998-ban a következő magyar szabványok készültek el:

MSZ EN 444: Ronszolásmentes vizsgálat. Fémek röntgen- és gamma-sugaras radiográfiai vizsgálatának alapjai.

MSZ EN 970: Fémek ömlesztőhegesztéssel készített kötéseinek ronszolásmentes vizsgálata. Szemrevételezéses vizsgálat.

MSZ EN 1330-3: Ronszolásmentes vizsgálat. Fogalom-meghatározások 3. rész: Az ipari radiológiai vizsgálat fogalmai.

A bizottság a szabványosítás hároméves programját azzal a kiegészítéssel fogadta el, hogy amint megjelenik az EN 473 korszerűsített változata, azt soron kívül munkába veszi. A legújabb fejlemény ezzel kapcsolatban az, hogy a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet ISO/TC 135 Non-destructive testing bizottságának SC/T Personnel qualification albizottsága elkészítette az ISO/FDIS 9712: 1999 Non-destructive testing. Qualification and certification of personnel szabvány végleges tervezetét, de ettől függetlenül az Európai Szabványügyi Bizottság GEN/TC 138 Non-destructive testing bizottsága is elkészítette a prEN 473: 1999 Non-destructive testing. Qualification and certification of NDT personnel. General principles szabványtervezetét.

A bizottság hároméves terve, amelynek megvalósulása elsősorban a vállalati és intézményi támogatásoktól függ, a következő európai szabványok hazai bevezetését tartalmazza:

Az 1999. évben:

EN 462-3, ill. -4: Ronszolásmentes vizsgálat. A röntgenkép képminősége 3. rész: Vasalapú ötvözetek képminőség osztályai, ill. 4. rész: A képminőség értékek és táblázatok kísérleti meghatározása.

EN 1289: Hegesztett kötések ronszolásmentes vizsgálata. Mágneses szemcsevizsgálat.

EN 1290: Hegesztett kötések ronszolásmentes vizsgálata. Mágneses szemcsevizsgálat. Átvételi szintek.

EN 1330-8: Ronszolásmentes vizsgálat. Fogalom-meghatározások 8. rész: A tömörségvizsgálat fogalom-meghatározásai.

EN 1713: Hegesztett kötések ronszolásmentes vizsgálata. Ultrahangvizsgálat. A hegesztett kötések hibajelzéseinek jellemzése.

EN 12517: Hegesztett kötések ronszolásmentes vizsgálata. Hegesztett kötések radiográfiai vizsgálata. Átvételi szintek.

A 2000. évben:

EN 1518: Ronszolásmentes vizsgálat. Tömörségvizsgálat. A tömegspektrométeres szivárgás-érzékelő jellemzése.

EN 571-1: Ronszolásmentes vizsgálat. Penetrációs vizsgálat. 1. rész: Általános alapelvek.

EN 1371-1: Öntészet. Folyadék-penetrációs vizsgálat. 1. rész: Homokformába öntött, és gravitációs valamint kisnyomású kokillaöntvények.

EN 584-1, ill. -2: Ronszolásmentes vizsgálat. Ipari radiográfiai film. 1. rész: Az ipari radiográfiai filmrendszerek osztályozása, ill. 2. rész: A filmkidolgozás ellenőrzése referencia értékekkel.

A 2001. évben:

EN ISO 13919-1: Hegesztés. Elektronsugárral és lézersugárral készített kötések. A hibák minőségi szintjének útmutatója. 1. rész: Acél.

EN 462-3, ill. -4: Ronszolásmentes vizsgálat. A radiogramok képminősége. 3. rész: A képminőség osztályozása vasötvözeteknél, ill. 4. rész: A képminőség értékeinek és táblázatainak kísérleti meghatározása.

EN 571-1: Ronszolásmentes vizsgálat. Penetrációs vizsgálat. 1. rész: Általános elvek.

EN 583-3: Ronszolásmentes vizsgálat. Ultrahangvizsgálat. 3. rész: Átsugárzásos technika.

EN 10228-2: Kovácsolt acéltermékek ronszolásmentes vizsgálata. 2. rész: Penetrációs vizsgálat.

CR 12459: Ronszolásmentes vizsgálat. A ronszolásmentes vizsgálószemélyzet minősítése és tanúsítása.

Az MSZT/MB 409 Fémek mechanikai vizsgálata bizottság – elnök: dr. Havas István – tevékenysége nyomán 1998-ban a következő szabványok jelentek meg, illetve fognak a közeljövőben megjelenni:

MSZ EN 895: Fémek hegesztett kötéseinek ronszolásos vizsgálatai. Keresztirányú szakítóvizsgálat.

MSZ EN 910: Fémek hegesztett kötéseinek ronszolásos vizsgálatai. Hajlítóvizsgálat.

MSZ EN 1320: Fémek hegesztett kötéseinek ronszolásos vizsgálatai. Törésvizsgálat.

MSZ EN 1321: Fémek hegesztett kötéseinek ronszolásos vizsgálatai. Makro- és mikrovizsgálat.

MSZ EN 1043-1: Fémek hegesztett kötéseinek ronszolásos vizsgálatai. Keménységvizsgálat.

1. rész: Ívhegesztéssel készített kötések keménységvizsgálata.

MSZ EN 1043-2: Fémek hegesztett kötéseinek ronszolásos vizsgálatai. Keménységvizsgálat.

2. rész: Hegesztett kötések mikrokeménység-vizsgálata.

MSZ EN ISO 2624: Réz és rézötvözetek. Az átlagos szemcseméret meghatározása. (Jóváhagyó közleménnyel jelent meg.)

A bizottság a következő hároméves szabványosítási programot fogadta el azzal a kiegészítéssel, hogy a Brinell- és a Rockwell-keménységmérés készülő európai szabványait, amint elkészülnek, soron kívül be kell vezetni.

Az 1999. évben:

MSZ EN ISO 6507-1; -2; -3: Fémek. Vickers-keménységmérés. 1. rész: A vizsgálati eljárás (ISO 6507-1:1997); 2. rész: A vizsgáloberendezés kalibrálása (ISO 6507-2:1997); 3. rész: Az etalonok kalibrálása (ISO 6507-3:1997).

A 2000. évben:

MSZ EN ISO 377: Acélok és acéltermékek. Mechanikai vizsgálati próbatetek és próbadarabok helyzete és előkészítése (ISO 377:1997).

MSZ ISO 3785: Acélok. A próbatest tengelyeinek jelölése.

A 2001. évben:

prEN 6508-1, -2, -3: Rockwell-keménységmérés.

prEN ISO 6506-1, -2, -3: Brinell-keménységmérés.

Az MSZT/MB 412 Hegesztés és rokoneljárások műszaki bizottság felkérte az MB 409 műszaki bizottságot, hogy képviselője lássa el a magyar képviselőt a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet ISO/TC 44 Hegesztés bizottságának Hegesztett kötések vizsgálata albizottságában. A bizottság csak akkor tesz eleget a felkérésnek, ha az erre minden szempontból alkalmas személyt az ez irányú tevékenységében az MSZT mellett az érdekelt vállalatok, intézmények is támogatják, mivel az angol nyelvű szabványjavaslatok véleményezésén túl esetenként rész kell vennie a nemzetközi bizottság ülésein is.

Szabó József
titkárság